

Monika Kubiak

Czasopisma akademickie. Cz. 1. Definicje i role

Academic Journals. Part 1. Definitions and roles

Medical Library, Collegium Medicum of the Nicolaus Copernicus University, Bydgoszcz, Poland
Correspondence to: biblio@cm.umk.pl

STRESZCZENIE: W artykule podjęto próbę ustalenia definicji i charakterystyki czasopisma akademickiego (uczelnianego). Czasopismo akademickie zaprezentowano jako pismo typu sublokalnego i nie tylko. Wskazano podobieństwa i różnice między czasopismami akademickimi a stricte studenckimi. Wyjaśniono, czym są czasopisma akademickie, jakie pełnią funkcje i w jakim kierunku dziś zmierzają.

SUMMARY: The article attempts to establish a definition and characteristics of an academic (university) journal. An academic journal is presented as a type of sublocal journal and more. Similarities and differences between academic journals and strictly student journals are indicated. It is explained what academic journals are, what their functions are and what direction they are heading today.

KEYWORDS: journals, academic journals, university journals, student journals, press studies.

This is an open access article under the CC BY-NC-ND license.

Hasło z *Encyklopedii wiedzy o prasie* głosi, że prasa to ogół wydawnictw drukowanych periodycznie i rozpowszechnianych publicznie, wszechstronnie odzwierciedlających rzeczywistość, a przede wszystkim aktualne procesy polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalne [1 s. 168]. Według obowiązującego prawa prasowego prasa to drukowane pisma periodyczne ukazujące się w odstępach nie dłuższych niż rok, w wymiarze nieograniczonym czasowo, nietworzące zamkniętej całości, publikowane w celu informowania lub oddziaływania na odbiorców (dostępne dla nieograniczonej liczby osób, ukazujące się pod wspólnym tytułem, z bieżącą numeracją i datą, oznaczone miejscem wydania, datą i ceną) [2].

Z kolei czasopismo to „typ prasy o ograniczonej częściowo aktualności (a więc dużej amplitudzie periodyczności) i uniwersalności treści, czyli publikacja periodyczna nie posiadająca cech gazety” [3 s. 60] (m.in. nieukazująca się częściej niż raz w tygodniu, skierowana do określonego odbiorcy, z ograniczonym zasięgiem). Polska norma uściśla, iż jest to „wydawnictwo ciągle publikowane pod tym samym tytułem w regularnych lub nieregularnych odstępach czasu, w okresie nie ograniczonym z góry; poszczególne zeszyty są numerowane kolejno lub każdy zeszyt jest datowany” [4].

JAK ZDEFINIOWAĆ CZASOPISMO AKADEMICKIE?

Na wstępie trzeba się zastanowić, czym jest czasopismo akademickie lub czasopismo uczelniane niebędące czasopismem stricte naukowym (to zupełnie inna kategoria). Wiadomo, że pozostaje ono w bliskiej relacji z określoną społecznością – studentami i pracownikami danej uczelni, czyli prawdopodobnie należy do czasopism sublokalnych. Mimo to pojęcie czasopisma akademickiego niemal nie pojawia się w literaturze prasoznawczej czy bibliotekoznawczej. Trudno znaleźć opracowania, które traktowałyby o prasie akademickiej jako takiej. Czasami spotyka się artykuły poświęcone pojedynczym czasopismom studenckim, których część należy w istocie do nurtu czasopism uczelnianych. Niełatwo zatem zdefiniować pojęcie „czasopismo akademickie” lub „czasopismo uczelniane” – a przecież pisma takie są obecnie wydawane niemal przez wszystkie uczelnie państwowe (i część uczelni prywatnych). Dzieje niektórych tytułów sięgają wczesnych lat po II wojnie światowej. Jak oceniła Monika Domachowska na XVI Spotkaniu Redaktorów Gazet Akademickich w 2008 r., „największe szkoły wyższe wydają kilka, a nawet kilkanaście gazet (oprócz tytułu oficjalnego – także pisma redagowane przez studentów czy przez poszczególne wydziały)” [5 s. 16].

Pierwszym kryterium, które przychodzi na myśl osobie próbującej zdefiniować pojęcie „czasopismo akademickie”,

jest przynależność do określonej szkoły wyższej (uczelni) – zarówno pod względem miejsca wydania, jak i wydawcy. Drugie z nasuwających się kryteriów to zawartość merytoryczna czasopism akademickich – w większości poświęconych życiu danej uczelni, jej pracowników i studentów. Danuta R. Kawałko we wstępie do jednego jak dotąd opracowania przedstawiającego stan prasy akademickiej napisała, że pod pojęciem czasopisma uczelnianego „kryją się pisma informujące o życiu studentów i pracowników szkół wyższych, nie mające charakteru zeszytów naukowych [6], które w większości dokumentują w sposób kronikarski życie szkół wyższych” [6]. Autorce sekundowali inni redaktorzy gazet akademickich, podczas corocznych warsztatów roboczych wyrażający opinię, że „gazeta akademicka powinna być właśnie swego rodzaju kroniką” [7 s. 71-2].

Nie powinno się również zapominać o grupie docelowej – odbiorcy, do którego kierowane jest czasopismo akademickie, czyli o pracownikach naukowych, dydaktycznych i administracyjnych, studentach i absolwentach szkoły wyższej. Jak pisze Marcin Popławski, który zajmował się czasopismami sublokálnymi Wrocławia: „Odbiorcami prasy uczelnianej jest (...) skonkretyzowana grupa społeczna cechująca się jasno określonymi preferencjami – studenci studiujący na danej uczelni oraz ucząca tam kadra naukowa” [8 s. 118].

Omawiając polskie czasopisma studenckie ukazujące się w latach 1945–1970, Andrzej K. Waśkiewicz wyróżnił pisma ogólnouczelniane i podał kilka ich cech charakterystycznych: uczelnie lub organizacje uczelniane jako wydawca, kolportaż wewnętrzny, społeczne redagowanie pisma przez nieprofesjonalistów, ograniczenie problematyki do spraw jednej uczelni z pozostawieniem miejsca na teksty bardziej ogólne [9 s. 9].

Charakteryzując określony typ czasopisma, należy pamiętać także o różnorodnych funkcjach, które ono pełni. Jednymi z najważniejszych funkcji przypisywanych czasopismom akademickim (i studenckim) są funkcje warsztatowa, integrująca i reprezentacyjna. Jak stwierdza we wstępie do opracowania poświęconego czasopismom studenckim lat 70. Andrzej K. Waśkiewicz, „w przypadku periodyków typu naukowego mniej ważne wydaje się to, na ile publikowane w nich prace stanowią istotny wkład do danej dziedziny nauki, o wiele ważniejsze – na ile poprzez konfrontację z opiniami odbiorców, a także – wcale nie bagatelna to sprawa! – obiektywizację poprzez druk stanowią sprawdzian własnych możliwości, przyczyniają się do wzrostu samowiedzy autora. Nazwijmy tę funkcję warsztatową. Drugą – równie ważną – jest grupowanie się wokół pism określonych zespołów ludzi o pokrewnych zainteresowaniach. Nazwijmy tę funkcję integrującą, umożliwiającą tworzenie się grup

nieformalnych. Trzecią funkcją byłaby reprezentacja. Można – w zależności od typu pisma – rozpatrywać ją na kilku płaszczyznach, pismo może bowiem reprezentować poglądy pewnej, nielicznej grupy, np. literackiej (...), organizacji młodzieżowej, może wreszcie prezentować – na zewnątrz – problemy pewnego środowiska studenckiego” [9 s. 8-9].

Na podstawie dostępnych definicji można zatem stwierdzić, że czasopismo akademickie to typ prasy o ograniczonej aktualności – publikacja periodyczna niemająca cech gazety ani zeszytów naukowych, publikowana pod wspólnym tytułem w regularnych albo nieregularnych odstępach czasu (zeszyty numerowane lub datowane), redagowana przez zespoły uczelniane, pełniąca funkcję warsztatową, integrującą i reprezentacyjną oraz dokumentująca w sposób kronikarski życie szkół wyższych, której odbiorcami są studenci i pracownicy danej uczelni.

Czasopismo akademickie to czasopismo środowiskowe, a nawet sublokálne, związane treścią, miejscem wydania, wydawcą i odbiorcą z konkretną uczelnią – stąd określenie „akademickie” bądź „uczelniane”. Oczywiście dotyczy to również czasopism studenckich (różnica między nimi a czasopismami akademickimi zostanie omówiona niżej).

CZASOPISMO AKADEMICKIE JAKO CZASOPISMO SUBLOKÁLNE

Prasa lokalna czy sublokálna, do której należy czasopismo akademickie, obejmuje biuletyny informacyjne, informatory, pisma reklamowe i gazety o charakterze informacyjno-publicystycznym ściśle związane ze społecznościami lokalnymi. W wyniku badań prowadzonych we Francji jeszcze w latach 60. XX w. ustalono, że za prasę sublokálną można uznać czasopisma wydawane przez „instytucje, dla których rozpowszechnianie informacji jest jedynym celem działalności” [8 s. 104] (co nie do końca jest zgodne z prawdą, gdyż instytucje publikujące owe czasopisma mogą pełnić także inne funkcje) – czyli publikacje uznawane wcześniej raczej za dokumenty życia społecznego.

W Polsce termin „prasa sublokálna” pojawił się w przyjętej przez Ośrodek Badań Prasoznawczych typologii Sylwestra Dzikiego, który podzielił prasę na ponadogólnokrajową, ogólnokrajową, regionalną, lokalną (prasę lokalną I stopnia) i sublokálną (prasę lokalną II stopnia). Typologia ta obowiązywała do 31 grudnia 1998 r. Po 1 stycznia 1999 r. i wprowadzeniu w Polsce nowego podziału administracyjnego prasa regionalna objęła zasięgiem co najmniej jedno województwo, prasa lokalna – co najmniej jeden powiat, a do prasy sublokálnej zaliczono pozostałe czasopisma: miejsko-gminne, gminne, osiedlowe, parafialne czy uczelniane [10 s. 64].

Do roku 1989, czyli do transformacji ustrojowej, z czasopism sublokalnych ukazywały się w Polsce tylko periodyki towarzystw miłośników miast lub ziem, kół organizacji młodzieżowych (tu zaliczyć należy periodyki studenckie i uczelniane), zakładów i komitetów wojewódzkich PZPR (oraz podziemnych komisji zakładowych NSZZ „Solidarność”). Po przełomie większość dawnych tytułów zawiesiła działalność, pojawiły się za to nowe: gminne, osiedlowe, parafialne, szkolne. Jak zauważył Marcin Popławski, „na pierwszy plan wysunęły się (...) wydawnictwa tworzone np. przez mieszkańców danego rejonu miasta, parafii czy też studentów konkretnej uczelni i zakładu” [11 s. 34].

Ze względu na wydawcę czasopisma sublokalne można podzielić na: wolnorynkowe niezależne, samorządowe, pisma lokalnych oddziałów partii politycznych, pisma zakładowe, pisma miłośników miasta i ziemi, pisma parafialne oraz „pisma środowiskowe, kolportowane pośród danej konkretnej grupy społecznej o jasno określonych preferencjach” [8 s. 103].

Czasopisma sublokalne charakteryzują się ścisłym związkiem z daną społecznością, społecznym sposobem redagowania, niskim nakładem, ograniczonym zasięgiem rozpowszechniania i bezpłatnością [8 s. 102]. Ponadto najczęściej są to periodyki o niewielkiej objętości wydawane w formacie A4.

Prasa sublokalna powinna zawierać wszechstronne i bieżące informacje lokalne, kontrolować lokalne władze, promować lokalne inicjatywy, integrować środowisko i kształtować lokalną opinię publiczną, ułatwiać kontakt między władzami samorządowymi a mieszkańcami oraz wspierać lokalną kulturę. Jest ona przede wszystkim trybuną społeczności, pełni też funkcje organizacyjne, kronikarsko-dokumentacyjne, edukacyjno-wychowawcze, reklamowo-ogłoszeniowe, a nawet rozrywkowe [10 s. 62].

Czasopisma uczelniane spełniają większość warunków przynależności do prasy sublokanej. Jedynie społeczny sposób redagowania może budzić wątpliwości: przez wiele dekad piszący i redagujący teksty do tychże czasopism pracowali głównie społecznie, ale z początkiem XXI w. pojawiła się tendencja do powoływania profesjonalnych redakcji, zatrudniających pracowników na osobnych etatach. Nadal jednak czasopisma akademickie przekazują wszechstronną i bieżącą informację lokalną, a nawet sublokalaną, związaną z określoną uczelnią (w większości tytułów pojawia się kolumna *Informacje, Aktualności czy Z życia...*). Pozostają pod pewną kontrolą władz lokalnych – uczelnianych, których są oficjalnymi pismami (często zamieszczają rubryki *Z Senatu* lub *Od rektora*). Jak na jednym ze zjazdów redaktorów cza-

sopism akademickich stwierdził Stefan Zabieglik, „niektóre pełnią przede wszystkim rolę trybuny prasowej władz (pisma dworskie)” [12 s. 23]. Promują inicjatywy związane z uczelnią, miastem i regionem. Często stają się trybuną społeczności akademickiej (przedstawiają opinie i komentarze pracowników i studentów, a w przypadku czasopism studenckich – są redagowane przez studentów) oraz starają się ową społeczność integrować (publikują reportaże i foto-reportaże, zapraszają na nadchodzące wydarzenia). Kształtują opinię publiczną, przeprowadzając wywiady czy przedstawiając teksty publicystyczne i polemiczne. Nieustannie zapewniają kontakt między władzami a środowiskiem akademickim, publikując wypowiedzi zarówno władz, jak i pracowników uczelni. Według Piotra Kieracińskiego „gazeta powinna być nośnikiem informacji wewnątrz szkoły, w tym przekazem od rektora (i innych władz) do społeczności oraz informacji odwrotnej, tj. od społeczności do władz. W tym sensie gazeta bierze udział w kształtowaniu public relations” [13 s. 5]. Wspierają kulturę lokalną, upowszechniając wydarzenia artystyczne i kulturalne związane z uczelnią (czasami „zdarza się, że czasopismo próbuje być czymś więcej niż tylko wewnętrznym nośnikiem informacji, np. usiłuje integrować wokół uczelni środowiska artystyczne bądź kulturalne” [13 s. 6]). Pełnią funkcję edukacyjno-wychowawczą (publikują artykuły popularyzujące naukę), kronikarsko-dokumentacyjną (informują o życiu uczelni), reklamowo-ogłoszeniową (zamieszczają ogłoszenia, zapowiedzi wydarzeń, reklamy) i rozrywkową (często tworzą kąciki humoru).

Prasa uczelniana jest przeznaczona dla sublokanej grupy czytelników (studentów i kadry naukowej określonej uczelni), kolportowana na terenie szkoły wyższej (ewentualnie rozsyłana do innych szkół podobnego typu) i wydawana przez władze uczelni lub samorządy studenckie – w stosunkowo niskim nakładzie (do tysiąca egzemplarzy), przeważnie w formacie A4, lecz ze stosunkową dużą liczbą stron. Pod względem treściowym ma charakter informacyjno-publicystyczny, chociaż nie stroni od wywiadów, polemik i rozrywkę. Ponieważ odbiorcą jest tu specyficzna społeczność akademicka, przekaz i teksty czasopism uczelnianych są w pełni czytelne tylko dla owej grupy środowiskowej, a nie dla czytelnika uniwersalnego.

| CZASOPISMO AKADEMICKIE A STUDENCKIE

Jeszcze trudniejsze od zdefiniowania czasopisma akademickiego jest odróżnienie czasopism ogólnouczelnianych od czasopism studenckich. Indeksy przedmiotowe bibliografii narodowych często klasyfikują ogólnouczelniane czasopisma informacyjne jako czasopisma studenckie, co tylko

częściowo wydaje się prawdą, gdyż zawierają one jedynie działy lub kolumny poświęcone sprawom studenckim.

W moim przekonaniu czasopisma studenckie są podzbiorem w zbiorze czasopism akademickich. Uczelnia pozostaje wprawdzie miejscem wydania, lecz wydawca jest już odmienny – to samorząd studencki lub grupa studentów (zamiast uczelni jako takiej). Inna jest również zawartość, w większości poświęcona życiu studenckiemu.

W opracowaniach dotyczących historii prasy okresu międzywojennego czasopismo studenckie okazuje się pojęciem dosyć szerokim. W przygotowanej przez siebie bibliografii i zarysie historycznym prasy studenckiej w latach 1918–1939 Antoni Pilch „oparł podstawy klasyfikacyjne na informacjach podanych w stopce redakcyjnej lub tytule i na treści artykułów, jednak nie skonstruował definicji prasy studenckiej i zaliczył doń także czasopisma redagowane przez gimnazjalistów, absolwentów szkół wyższych i profesorów” [14 s. 4]. Również propozycja Michała Śliwy, by rozszerzyć pojęcie prasy studenckiej na wszystkie pisma, w których redagowaniu brali udział studenci, zdaje się ryzykowna. W dodatku część międzywojennych czasopism studenckich trudno w ogóle zakwalifikować do czasopism, jako że nie spełniały kryterium zaopatrzenia w numerację ciągłą lub bieżącą [15 s. 4].

W okresie powojennym z powyższym problemem poradził sobie Andrzej K. Waśkiewicz, który – stwierdziwszy, że żadna z definicji nie zdoła ująć wszystkich ważnych cech czasopisma studenckiego – doszedł do wniosku, iż czasopisma studenckie należy pojmować jako „wydawnictwa periodyczne, czasem tylko intencjonalnie periodyczne, posiadające – podobnie jak prasa zawodowa – redagujące je zespoły, zewnętrzne cechy czasopisma, publikujące artykuły zawsze w jakiś sposób aktualne” [16 s. 107-8]. Cytowana definicja nie uwzględnia numeracji ciągłej, a w efekcie obejmuje tak charakterystyczne dla czasopism studenckich jednodniówki czy wydawnictwa okazjonalne. Szersze rozważania definicyjne Andrzej K. Waśkiewicz zamieścił w dwóch tomach opracowań oraz wielu artykułach i wstępach do opracowań zbiorowych. Mianem czasopism studenckich można zdaniem autora określić „wszystkie wydawnictwa periodyczne (lub: intencjonalnie periodyczne), które: (1) redagowane były przez zespoły; (2) posiadały zewnętrzne cechy czasopisma (tzn. nie stanowiły zamkniętej całości, posiadały graficzny układ czasopisma, etc.); (3) miały (lub: miały mieć) kontynuacje ukazujące się pod tym samym tytułem; (4) publikowały teksty noszące cechy aktualności” [17 s. 6]. Definicja pomija wydawnictwa stanowiące zamkniętą całość (przykładowo almanachy) i kalendarze. Reguluje kwestię „dodatku studenckich”, pojmowanych jako „dodatki sa-

moistne (posiadające odrębną numerację i paginację), jak i dodatki niesamoistne, a także zaopatrzone stałą winiętą kolumny w dziennikach” [17 s. 6].

Czasopisma akademickie nie są rozumiane tak szeroko jak czasopisma studenckie. Nie powinno się tu rezygnować z określenia interwałów czasowych ani zapominać o konieczności numeracji i wydawania pisma przez czas z góry określony. Trzeba też pamiętać o wyłączeniu wydawnictw do użytku wewnętrznego.

Bardziej współcześnie (choć również podążając za myślą Andrzeja K. Waśkiewicza) Joanna Gomoliszek uznała za periodyki studenckie: (1) czasopisma organów organizacji studenckich; (2) pisma dla studentów; (3) czasopisma, których wydawcami są organizacje studenckie, a odbiorcami – studenci i inne grupy czytelników; (4) pisma uczelniane, których zarówno redaktorami, jak i odbiorcami są studenci i pracownicy uczelni; (5) czasopisma wydawane przez uczelnie oraz redagowane przez studentów i pracowników, mające jednak zasięg szerszy niż uczelnia; (6) pisma studenckich kół naukowych; (7) biuletyny informacyjne organizacji studenckich; (8) dodatki redagowane przez studentów [18 s. 12].

Analizując koncepcję Joanny Gomoliszek, spośród typów czasopism określonych przez autorkę jako studenckie można wyłuskać czasopisma akademickie, przeznaczone dla nieco szerszego grona odbiorców (obejmującego przykładowo pracowników szkoły wyższej). I tak pisma wydawane przez uczelnię, których zarówno redaktorami, jak i odbiorcami są pracownicy i studenci, oraz pisma redagowane przez pracowników i studentów, lecz mające zasięg szerszy niż jedna uczelnia powinny przynależeć do nurtu czasopism uczelnianych, a nie typowo studenckich. Wskazówkami pomocnymi w rozróżnianiu czasopism akademickich i studenckich byłyby skład zespołu redakcyjnego i typ odbiorcy.

Czasopisma ogólnouczelniane i studenckie różnią się także tematyką. W periodykach ogólnouczelnianych znacznie częściej pojawiają się informacje oficjalne: doniesienia władz i senatu uczelni, informacje o sukcesach i nagrodach pracowników i jednostek, sprawozdania z wydarzeń angażujących całą społeczność akademicką (inauguracji, jubileuszy i festiwali naukowych), relacje z konferencji i zjazdów, artykuły popularyzujące naukę, wspomnienia o zasłużonych pracownikach, wywiady z wybitnymi przedstawicielami kadry naukowej uczelni czy reportaże i fotoreportaże dotyczące uczelni, miasta lub regionu. Jak pisze Marcin Popławski, „oficjalne pisma uczelniane różnią się nieco od tych, które tworzą sami studenci – zawierają więcej lokalnych informacji, ogłoszeń, zapowiedzi, czasami artykuły wstępne rektorów” [8 s. 115].

Z kolei czasopisma studenckie najczęściej poruszają tematy i problemy bliższe studentom. Zamieszczają więcej polemik, komentarzy i krytyki, nie zapominają o elementach humorystycznych, a z wydarzeń uczelnianych wybierają raczej te związane z życiem studenckim. Bywają również bardziej efemeryczne – pojawiają się i znikają razem z zespołem redakcyjnym, który po ukończeniu studiów nie zawsze znajduje godnych następców. Ponadto pisma uczelniane są z reguły rzetelniejsze od studenckich. Jak określiła to Monika Domachowska, zdarza się, że czasopisma studenckie podają „zbyt wiele informacji niesprawdzonych, a teksty (...) nie zawsze są wyważone” [5 s. 16].

Andrzej Waśkiewicz przyszłość pism szkół wyższych widział w czasopismach ogólnouczelnianych: „(...) jest to model pisma, który ma przed sobą przyszłość, spełnia bowiem równoległe szereg funkcji, do których realizowania powołana jest prasa studencka. (...) zapewnia właściwy przepływ informacji (...), umożliwia kształcenie umiejętności pisarskich, nie prowadzi zaś (jak biuletyn) do partykularyzmu” [19 s. 45].

| CZASOPISMA AKADEMICKIE PO 1989 R.

Prawdziwy rozwój czasopism akademickich, w większości przejmujących rolę czasopism typowo studenckich (które przestawały istnieć bądź pojawiały się i znikają), rozpoczął się po przełomie społeczno-politycznym w roku 1989. Pisma uczelniane zyskały wówczas nowe możliwości, ale również napotkały nowe, nieznane wcześniej problemy, o czym będzie mowa w kolejnej części artykułu.

| REFERENCE LIST

1. Dubiel P. Prasa. In: Maślanka J, editor. Encyklopedia wiedzy o prasie. Wrocław: Zakł. Nar. im. Ossolińskich; 1976.
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dziennik Ustaw 1984 nr 5 poz. 24.
3. Tacikowski W. Czasopismo. In: Maślanka J, editor. Encyklopedia wiedzy o prasie. Wrocław: Zakł. Nar. im. Ossolińskich; 1976.
4. Polska Norma - PN-EN ISO 9707. Informacja i dokumentacja - Statystyka produkcji i dystrybucji książek, gazet, czasopism i publikacji elektronicznych. 1998.
5. Domachowska M. Prasa Akademicka, recepty takie bardziej cudowne (XVI Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich). Gazeta Uniwersytecka Pismo Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2008;(8):16-7.
6. Kawalko D. Prasa akademicka w Polsce [Internet]. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu; [cited 19.04.2021.] Available from: <http://www.wszia.edu.pl/wystawy/wystawa-nr-12/index.htm>
7. Zębala M. XVI Zjazd Redaktorów Gazet Akademickich : Warszawa, 23-24 października 2008 r. Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Rolniczego im Hugona Kołłątaja w Krakowie. 2008;(4):71-2.
8. Popławski M. Wroclawska prasa osiedlowa, parafialna i uczelniana jako odpowiedź na potrzeby społeczności sublokalnych. *Annales Silesiae*. 2000;30:99-125.
9. Czasopisma studenckie w Polsce (1971-1976). Waśkiewicz AK, editor. Warszawa: Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich; 1977.
10. Chorążki W. Polskie media lokalne i sublokalne 1989-1999. *Zeszyty Prasoznawcze*. 1999;42(1-2):157-8.
11. Poradnik dla wydawców i dziennikarzy prasy lokalnej : praca zbiorowa. T. 1. Hejman A, editor. Warszawa: Instytut na rzecz Demokracji w Europie Wschodniej; 1997.
12. Zabięglik S. XII Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich. *Pismo Politechniki Gdańskiej*. 2004;(9):23-4.
13. Kieraciński P. Szkolić czy zmieniać? [Internet]. Forum Akademickie; [cited 21.04.2021.] Available from: <https://prenumeruj.forumakademickie.pl/fa/2007/10/szkolic-czy-zmieniac/>
14. Pilch A. Prasa studencka w Polsce 1918-1939 : zarys historyczny, bibliografia. Kraków: Nakł. Uniwersytetu Jagiellońskiego; 1990.
15. Magowska A. Polska prasa studencka w II Rzeczypospolitej. Poznań: Wydaw. PTPN; 1994.
16. Zawada A. Zwinięty organizm kultury. In: Buck A, editor. Prasa studencka : (materiały na seminarium "W kręgu studenckiej prasy nieprofesjonalnej"). Zielona Góra: Wydaw. Uczelniane WSP; 1980.
17. Waśkiewicz AK. Wstęp. In: Waśkiewicz AK, editor. Czasopisma studenckie w Polsce 1945-1970. Warszawa: Zarząd Główny Socjalistycznego Związku Studentów Polskich; 1975.
18. Gomoliński J. Toruńskie czasopisma studenckie w latach 1945-1995. Toruń: Wydaw. Adam Marszałek; 2001.
19. Waśkiewicz AK. Czasopisma studenckie w PRL (zarys problematyki). In: Buck A, editor. Prasa studencka : (materiały na seminarium "W kręgu studenckiej prasy nieprofesjonalnej"). Zielona Góra: Wydaw. Uczelniane WSP; 1980.

MONIKA KUBIAK

Medical Library, Collegium Medicum of the Nicolaus Copernicus University, Bydgoszcz, Poland

Correspondence: biblio@cm.umk.pl

ORCID: 0000-0003-3805-287X

Absolwentka bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy, od ponad 20 lat związana z Biblioteką Medyczną Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (dawniej: Biblioteką Główną Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy). Specjalista w dziedzinie wyszukiwania informacji medycznej. Od 1999 r. sekretarz redakcji pisma uczelnianego „Wiadomości Akademickie”, odpowiedzialna również za dobór materiałów i skład czasopisma. Pasjonatka literatury wszelakiej (ze szczególnym uwzględnieniem fantastyki i fantasy), geek popkulturalny i autorka fanfików.